

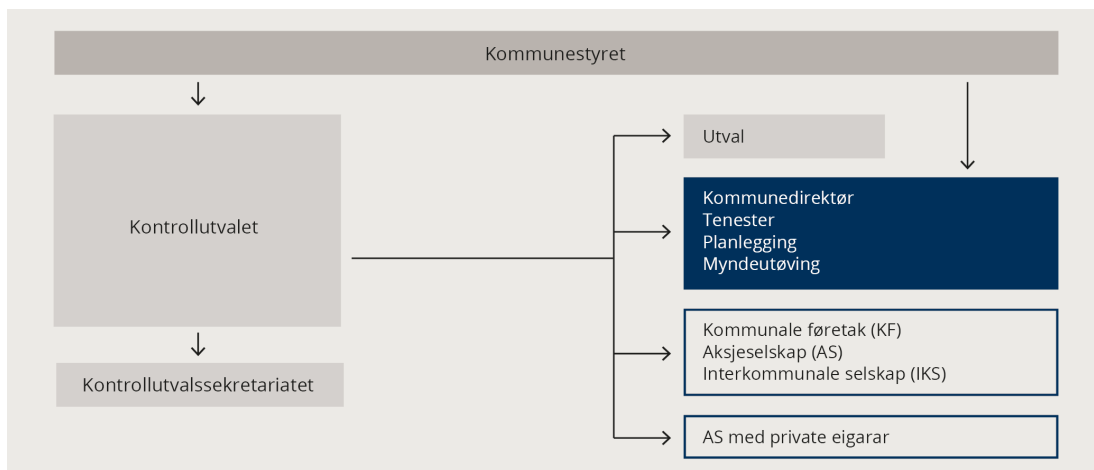
Årsmelding 2022

Fjord kontrollutval

Fjord kontrollutval – på vakt for fellesskapet sine verdier.

Kommunen er den viktigaste velferdsprodusenten i samfunnet, og forvaltar viktige ressursar på vegne av innbyggjarane. Omfanget av og breidda i den kommunale tenesteproduksjonen medfører behov for utstrekkt styring og kontroll.

Kommunal eigenkontroll er den kontrollen kommunen sjølv gjennomfører i eiga verksemd. Eigenkontroll er eit viktig element i det lokale folkestyret, og skal medverke til at kommunen når dei måla som er sette, innanfor rammene av gjeldande regelverk og tildelte ressursar. Eigenkontrollen skal også medverke til å styrkje tilliten til forvaltninga gjennom førebygging og avdekking av mislege handlingar og andre uheldige tilhøve.

Illustrasjon frå Kontrollutvalsboka 2021

Om kontrollutvalet

Kontrollutvalet er kommunestyret sin reiskap, og det er kommunestyret som har det overordna kontrollansvaret for den kommunale verksemda. Kommunestyret spelar difor ei avgjerande rolle for kva merksemd kontrollarbeidet har i kommunen. For at kontrollutvalet skal vere ein god reiskap for kommunestyret, må kommunestyret gje kontrollutvalet gode arbeidsvilkår. Og leggje til rette for god samhandling mellom kommunestyret og kontrollutvalet.

Fjord kontrollutval har for perioden 2020-2023 slik samansetning:

- Jonas Falch – leiar
- Solveig Linge Stakkestad – nestleiar
- Tanja Mathiesen – medlem
- Gudmund Relling – medlem
- Nina Grøndahl – medlem

Om revisjonen

Fjord kommune nyttar Møre og Romsdal revisjon SA som revisor. Oppdragsansvarleg revisor i 2022 har vore Ronny Rishaug.

Revisor skal utføre rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan kontroll som er bestemt i lov eller forskrift. Til dømes skal rekneskapsrevisor gjennomføre forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga, og revisor skal kontrollere grunnlaget for kommunen sitt krav om momskompensasjon. Revisor gjev og ei rekke attestasjonar og fråsegn til mellom anna ulike statlege styresmakter.

I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale, slik som risiko- og vesentlegvurderingar i samband med utarbeiding av planar og ulike former for undersøkingar.

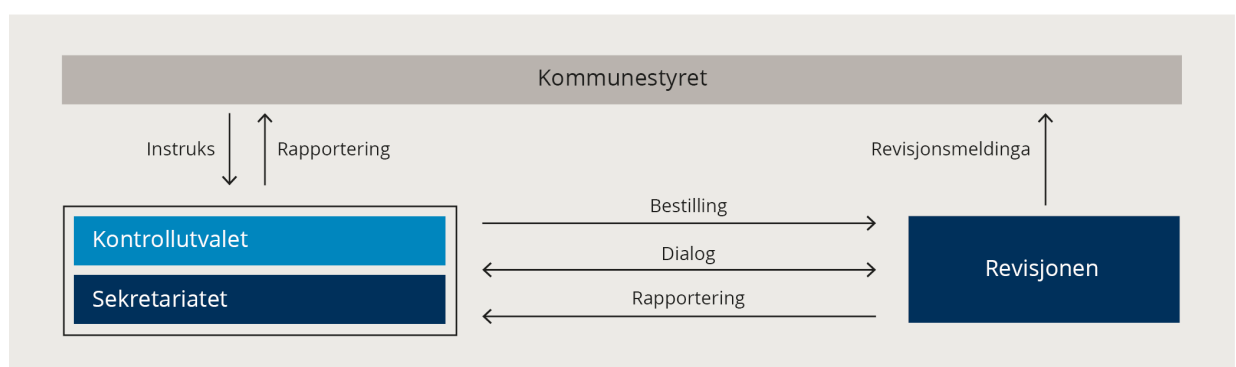
Oppdragsansvarleg revisor har lagt fram for kontrollutvalet dokumentasjon på sitt sjølvstende både knytt til rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Om sekretariatstenesta

Fjord kommune eig ein del av Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS saman med kommunane Stranda, Giske, Sula, Sykkylven og Ålesund. Etter regelverket skal kontrollutvalet ha eit sekretariat som er uavhengig av kommunen sin administrasjon og av dei som utfører revisjon for kommunen.

For at kontrollutvalet skal fylla kontrollfunksjonen sin er utvalet avhengig av støtte og tenester frå sekretariat og revisor. Sekretariatet er den viktigaste hjelparen og støttespelaren til kontrollutvalet, og skal sikre at saker som blir handsama av kontrollutvalet er forsvarleg utgreidde og førebudde, og at vedtak vert følgt opp. Kapasiteten til sekretariatet vart styrka i starten av 2021, då selskapet utvida frå 1,1 til 2 stillingar.

God kommunikasjon og samhandling mellom kontrollutval, sekretariat og revisor er ein føresetnad for at kontrollutvalet effektivt kan føre kontroll på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalet sin aktivitet i 2022:

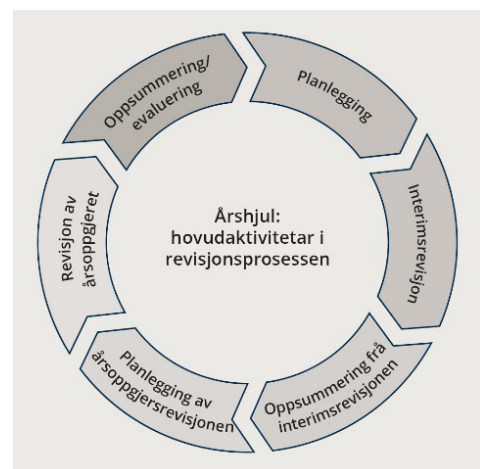
Fjord kontrollutval har i 2022 hatt 5 møter og behandla 25 saker. Møteprotokollar vert oversendt til kommunestyret som fortløpande rapportering. Leiar i kontrollutvalet har løfta det fram i kommunestyremøta, om der har vore noko i møteprotokollen som kontrollutvalet ville gje særskilt merksemd. Dei saker der kontrollutvalet skal gje tilråding til kommunestyret, vert oversendt kommunestyret som eiga sak utanom protokollen.

Innkalling med saksdokument vert sendt utvalet seinast ei veke før møtet. Innkalling og møteprotokoll har dette året blitt sendt til medlemmane og 1. varamedlem i utvalet samt ordførar v/politisk sekretariat, kommunedirektør og revisjon. Dei same dokumenta blir lagt ut på kontrollutvalet si heimeside www.kontrollutval.no/Fjord og er der tilgjengeleg for alle.

Økonomi og revisjon

På vegne av kommunestyret kontrollerer utvalet om den økonomiske forvaltninga er i tråd med gjeldande reglar og vedtak. Økonomisjefen har møtt utvalet nokre gonger dette året, for å gje informasjon om status for økonomien og om korleis økonomistyringa er.

I tillegg får utvalet fortløpande informasjon frå revisor. Dette vert mellom anna utført gjennom oppsummering frå interimrevisjon. rapport frå forenkla etterlevingskontroll, informasjon om budsjettavvik, rapport etter årsoppgjersrevisjon og revisor si melding knytt til årsrekneskap og årsmelding. Revisor er som oftast til stades på kontrollutvala sine møter for å ivareta god dialog med utvalet.

Kontrollutvalet uttalte seg om kommunen sitt rekneskap for 2021. Til grunn for uttalen låg rekneskap, årsmelding og revisjonsmelding frå revisor.

Kontrollutvalet tilrådde at rekneskap og årsmelding vart godkjent av kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon

Fjord kontrollutval gjorde i sitt møte 21. mars 2022 følgande vedtak på tilråding til kommunestyret:

1. Fjord kommunestyre tek rapporten frå forvaltningsrevisjon av psykisk helse og rus til vitande.
2. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren ser til at internkontroll- og kvalitetssystem raskt kjem på plass, samt skriftlege prosedyrar for dei ulike arbeidsprosessane. Systemet må gjerast godt kjent for leiarar og andre tilsette.
3. Kommunestyret bed om ei sak snarast for å politisk handsame Folkehelseoversikt Fjord kommune 2019-2023 og at det så vert utarbeidd ein plan for Helse og velferd på grunnlag av folkehelseoversikta.
4. Kommunestyret tilrår at kommunedirektøren etablerer system som tek i vare dei tilrådingane som rapporten peikar på, spesielt knytt til psykisk helseteam og deira tenester.
5. Kommunestyret bed kommunedirektøren vurderer tiltak for å styrke samhandlinga mellom dei ulike som yter tenester til innbyggjarane innan området psykisk helse/rus.
6. Kommunedirektøren bør sikre at kontaktinformasjon til aktuelle fagpersonar er lett tilgjengeleg for innbyggjarane.

Kommunestyret fatta vedtak 12.05. 2022 (sak 27/22) i tråd med tilrådinga frå kontrollutvalet.

Utvalet vil følgje opp vedtaket gjennom 2023, og vil etter kvart invitere kommunedirektøren til å gje informasjon om status på tilrådingane.

Eigarskapskontroll

Fjord kontrollutval gjorde i sitt møte 1. juni 2020 følgjande vedtak:

Kontrollutvalet vedtek at det vert gjort ein eigarskapskontroll i Fjord kommune i tråd med vedlagte prosjektplan.

Eigarskapskontrollen blei sendt over til kommunestyre med følgjande tilråding:

1. Kommunestyret tek rapporten frå eigarskapskontroll 2022 til orientering.
2. Kommunestyret merkar seg dei punkt til oppfølging og forbetring som kjem fram i rapporten.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å sette seg inn i rapporten og følgje opp dei forbetringpunkt som rapporten peikar på. Dette skal rapporterast tilbake til kontrollutvalet innan 1. mai 2023.
4. Rapporten bør takast med når kommunen sin eigarskapsmelding skal oppdaterast.

Kommunestyre gjorde i sitt møte 15.12.2022 vedtak i tråd med tilrådinga frå Fjord kontrollutval (sak 082/22).

Etterlevingskontroll

Formålet med ein forenkla etterlevingskontroll er at revisor innanfor ei avgrensa ressursramme skal gjennomføre ein kontroll som skal kunne førebygge feil og bidra til å sikre at kommunen følgjer sentrale føresegner og vedtak på økonomiområdet. Dette bygger oppunder god økonomiforvaltning, openheit og tillit til forvaltningspraksis. Revisjonen valde å sjå nærare på offentleg støtte og tilskot.

Kommunerevisjonen uttalte følgende forbetningspunkt etter kontrollen:

Vår gjennomgang viser at Fjord kommune ikkje har laga ei eiga årsmelding om bruken av næringsfondet som er sendt til statsforvaltar. Kommunens årsrapport, som inneheld ei beskriving over bruken av næringsfondet, nyttas til dette føremålet og vert sendt over til Statsforvaltaren.

Kommunen skal etter sine eigne vedtekter lage ein eigen rapport til kommunestyret over bruken som skal sendast til statsforvaltar og fylkeskommune.

Andre saker

Kontrollutvalet har til nokre av møta invitert kommunedirektøren for å gje utvalet informasjon om ulike tema. I 2022 har det vore orientering om varslingsrutinane i Fjord kommune.

Det er berre kommunestyret gjennom sine vedtak som kan pålegge kontrollutvalet å gjera kontrollhandlingar. For alle andre hendingar er det opp til utvalet sjølv å vurdere og avgjere om dei vil gjere nærare undersøkingar og eventuelt sette i gang ei kontrollhandling. I dei tilfelle der det er opplagt at hendinga burde vore retta til andre instansar (som klagenemnda, Sivilombodet eller Arbeidstilsynet), gjev sekretariatet rettleiing til meldar om det.

Når kontrollutvalet mottek ei hending frå innbyggjarar eller via andre kanalar, gjer utvalet ei vurdering av innhaldet og ser på om det er av ein slik art at det bør setjast i gang ei kontrollhandling. Som ei hjelp i ei slik vurdering har kontrollutvalet hatt nytte av ein trafikklysmoell knytt til sentrale spørsmål. (illustrasjon frå FKT/Deloitte)

Sentrale spørsmål	Ja	Delvis	Nei
• Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?			
• Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?			
• Dreier saken seg i hovedsak om en personlig enkeltsak?			
• Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombudsmann, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?			
• Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?			
• Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?			
• Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?			
• Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?			
• Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?			
• Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?			

Det har alltid vore lagt vekt på at kontrollutvalet skal halde seg oppdatert om informasjon og fagutvikling som er aktuell for kontrollutvalet sine oppgåver. Diverre vart det i 2022 ikkje halde dei vanlege fagkonferansane for kontrollutvala grunna pandemisituasjonen, men nokre av dei vart gjennomførte som digitale tilbod.

Takk

Fjord kontrollutval takkar kommunestyret for at dei legg til rette for gode arbeidsvilkår for utvalet. Kontrollutvalet vil gjere sitt beste for å skape eit aktivt og engasjerande kontrollarbeid, stimulere til forbetningsarbeid på systemnivå og medverke til auka openheit og demokratisk innsyn.

Valldalen 13.02.2023